

*Animalia.*

Ex gregalibus animantibus (capra autem nulla illic) boves, oves non infrequentes, unde multus eis lactis, casei & butyri (de quo, quod edunt ipsi, optimum est, quod vero pro tributo, regiis Publicanis, aut Heris suis pendent, purum ut sit, non magni curant) est usus. Porcorum quoque greges in graminibus, montibus & ericetis purius quam in Britannia, pascentium sunt plurimi. Aves marinæ & terrestres innumeræ. Piscium omnigenorum pene, ut & balænarum, phocarum, & suum marinorum magna est illic copia; pisces quoque testacei, ut sunt locustæ marinæ, ostrea, cancri, muscoli, cochleæ, innumeri ibidem inveniuntur. Nullum ibi animal venenatum, ac ne deforme quidem adspectu, præter bufonem, apparet. Sunt & eis Equulei (*Shalties* vulgo vocant) specie quidem contemptibiles, sed ad omnes usus, supra quam credi potest, strenui.

*Arbores.*

Nulla ibi usquam arbor, (præterquam *Kircwa*, & frutices quidam in *Hoia*,) nisi erica, nec id tam cœli aut soli vitio, quam Incolentium negligentia: quod facile patet, ex arborum multis radicibus, quæ plurimis in locis ibi, ex terra eruuntur.

*Convictus.*

In convictu quotidiano multum è vetusta parsimonia adhuc vulgus, præsertim rustici, retinet: magna itaque ac perpete fere & animi & corporis sanitate fruuntur, rari apud eos morbi, multi senio solo labefactati, moriuntur; plusque apud eos deliciarum ignorantia, ab egestate honesta proveniens, quam apud alias nationes, Medicorum (quorum nullus apud eos) ars, ad salutem tuendam aut amissam recuperandam, prodest. Ingenio sunt plerique satis sagaci, & ad quasvis artes aut disciplinas perdiscendas capaci, memoria tenaci, formæ elegantia, & staturæ proceritate insignes multi, hilari vultu, strenui & animosi, pugnantique vel privatim vel publice, quando se offert occasio, validitatem, & intrepidum animum ostendunt. Acute pro educatione loquentes ipsi, aut acute ab aliis prolata avide audientes, & recondentes. Humanitatem, civilitatemque, quam à Scotis apud ipsos degentibus, hauserunt, aut exprimunt, aut exprimere conantur. Sacras conciones ipsi etiam rustici attente & audiunt, & auditas mutuis inter sese repetitionibus ad memoriam mire revocant.

*Religio.*

Natalem Christi, & Pascha, Dominicæ ut cœnæ participes fiant, magno in templa confluxu venerantur. In Orcadibus magnus est incolarum numerus: habito enim censu capitum, quod in ipsorum armilustriis factum est aliquoties, Comite Orcadum ultimo vivente, prope *Kircwam*, in prato vicino amœnissimo, numerata sunt decem millia virorum, præter eos, qui singulis aratris, agris sativis, domi, evertendis, invigilarent.

*Multitudo.*

Agri si quid parentes mortui reliquerint, liberi superstites, sive mares sive fœminæ, æquis portionibus inter se dividunt, hæreditatemque dividere, sacrilegii loco ducitur.

*Leges.*

Aquimolis (ventimola enim nulla illic) glacie brumali, aqua nondum obstricta, grana sua molunt, non in Atomos ea convertendo, ut in Scotia, sed grandiuscule findendo, ut, cum in panibus eorum subcinericiis, quorum frequentior illic usus, tum in panibus, orbili super ferreo, aut lapideo, pistis, videre est. Aquimolis vero gelu obrigescentibus, grana sua trusatili mola (*quearnes* vulgo vocant) fœminarum ministerio, suavi voce prolatis cantilenis, ingratos alioqui per se molarum trusatilium sonos delinientium, molunt.

Ponderibus duum generum bona sua examinant, majore (→ *Poundlar* vulgo appellant) quo frumentorum quantitatem: & minore (→ *Bismer* vulgo dicitur) quo lanam, horridior paulo quæ est alicubi apud eos, butyrum, caseum, linum, resque alias minutiores, probant.

Convivia, quæ agitare incipiunt paulo ante natalem Christi, & continuant fere per magnam brumæ partem, præsertim Cracoviæ, (ut, aut hilarius curent genium, vel novas contrahant amicitias, aut veteres aliqua ratione labefactatas, renovent, confirmentque) sunt illis larga, variis & optimis cibis, (ut suppeditat Patria) & potu, cervisia imprimis aliquando cum, aliquando sine lupulo cocta, validissima, liquidissima & invitante, ut bibatur, colore referta.

*Mores.*

Talis cervisia notissima Lethæ, Edinburgi, multisque aliis in Scotia locis, excocta fuit olim, in ædibus rusticis Scapæ inferioris (locus est, mille passus *Kircwa* distans ad meridiem, jam in ipso oppido,) mercatores excoqui curant, tantæ robustitatis quandoque ut vel guttula illius in ignem coniecta, aquæ vitalis in morem, in flammam accendatur; diuque, id est septennium ultra, ætatem recens & fortiter, ferat.

Inter bibendum in conviviis, si quid vini Hispanici vel Gallici (cujus *Kircwam* Letha satis magna copia advehitur) adsit, eo solutiores quidam se ingurgitant; alii, moderatius qui biberent, ultra animi desiderium, propositis nominibus absentium amicorum, bibere aliquoties, coguntur. Scyphus ille peramplius Divi Magni, quem poculum vocabant, ab Episcopo Lao Glasquam ante multos annos translatus est, ac proinde ejus exinanitione ab episcopis ad se venientibus (nullus cum nunc sit ibi Præsul) neque de prospera neque incommoda sua felicitate (prout Majores ipsorum faciebant) divinantur.

Summum Magistratum qui gerit, & Prætorum Capitalem agit, in litibus, & rebus majoribus aut minoribus, *Kircwa* vivit, ubi Senatus

*Magistratus.*